

Linguistica sine finibus

Estudis dedicats a Montserrat Batllori Dillet

Elisabeth Gibert-Sotelo, Isabel Pujol Payet,
Assumpció Rost Bagudanch, Teresa de Jesús Tro Morató
(eds.)

LINGUISTICA SINE FINIBUS

ESTUDIS DEDICATS A MONTSERRAT BATLLORI DILLET

Dades CIP recomanades per la Biblioteca de la UdG

CIP 806.0 LIN

Linguística sine finibus : estudis dedicats a Montserrat Batllori Dillet / Elisabeth Gibert-Sotelo, Isabel Pujol Payet, Assumpció Rost Bagudanch, Teresa de Jesús Tro Morató (eds.). – Girona : Universitat de Girona : Documenta Universitaria, 2023. – 578 pàgines : il·lustracions, taules, fotografies ; cm
ISBN 978-84-9984-671-2 (Document Universitaria).
ISBN 978-84-8458-668-5 (Universitat de Girona. Servei de Publicacions)

I. Gibert Sotelo, Elisabeth, editor literari II. Pujol Payet, Isabel, editor literari III. Rost Bagudanch, Assumpció, editor literari IV. Tro Morató, Teresa de Jesús, editor literari 1. Batllori Dillet, Montse 2. Llibres homenatge 3. Lingüística històrica

CIP 806.0 LIN

Aquesta publicació és part del projecte I+D+i PID2021-123617NB-C42, finançat per MICIU/AEI/10.13039/501100011033 i per FEDER, UE.

En el seu finançament també hi han col·laborat la Facultat de Lletres i el Departament de Filologia i Comunicació de la Universitat de Girona.

Universitat de Girona
Facultat de Lletres

Universitat de Girona
**Departament de Filologia
i Comunicació**

© dels textos: els seus autors i autores
© de l'edició: Universitat de Girona
© de l'edició: Documenta Universitaria

ISBN Servei de Publicacions de la UdG: 978-84-8458-682-1

ISBN Documenta Universitaria: 978-84-9984-616-3

DOI: 10.33115/c/9788499846163_01

Girona, 2023

No es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades per altres persones que no siguin les propietàries dels drets. És la llicència més restrictiva ja que només permet que altres persones es descarreguin l'obra i la comparteixin amb altres sempre i quan en reconeixin l'autoria, però sense fer-ne modificacions ni ús comercial.

ÍNDIX

Prefaci	8
Sílvia Llach Carles	
Presentació	11
Elisabeth Gibert-Sotelo, Isabel Pujol Payet, Assumpció Rost Bagudanch, Teresa de Jesús Tro Morató	
Montserrat Batllori Dillet. Un referent en lingüística històrica.....	24
Maria Lluïsa Hernanz Carbó, Isabel Pujol Payet	

PRIMERA PART. Variació geolectal i variants romàniques

True and apparent satellite-framed Romance. Romansh and northern Italian varieties	55
Víctor Acedo-Matellán	
Possessius invariables en gènere en català septentrional	78
Carla Ferrerós Pagès, Francesc Roca Urgell	
Restrictive relative clauses in Acadian French	112
Virginia Hill	
Gradación graduada.....	144
María Mare	
Pronominal innovation and agreement patterns in European Portuguese dialects.....	168
Ana Maria Martins	
Cuestiones de variación diatópica y morfosintaxis histórica en la <i>Sintaxis hispanoamericana</i> de Kany.....	191
Carlos Sánchez Lancis	
Clitic climbing in modal constructions in Algerese Catalan.....	210
Ioanna Sitaridou, Tristan Lee	

SEGONA PART. Variació diacrònica

<i>E portava-li hom ·I· pali d'aur</i> . Pèrdua i supervivència d'un pronom impersonal.....	236
Anna Bartra-Kaufmann	

Derivación y diacronía. Variación morfohistórica en situaciones de competencia afijal.....	260
Cristina Buenafuentes de la Mata	
La fossilització de l'enclisi en preguntes exclamatives gramaticalitzades com a marcadors modals.....	284
Mar Massanell i Messalles	
De copulatives i clivellades.....	309
Manuel Pérez Saldanya, Gemma Rigau Oliver	
On the role of text-type related constructions in the emergence of Medieval Spanish impersonal active <i>se</i>	330
Anne C. Wolfsgruber	

TERCERA PART. Història de la llengua

La crítica a la edición de 1884 del <i>Diccionario</i> de la Real Academia Española desde una óptica chilena	354
Maria Bargalló Escrivà	
La iberoromània oblidada. Aportacions científiques de l'Oficina Romànica a la internacionalització de l'aragonès i el gallec.....	371
Narcís Iglésias	

QUARTA PART. Estructura argumental: teoria i aplicacions

L'adquisició de <i>semblar</i> en català. Un experiment	395
Anna Gavarró Algueró, Sergi Jo Galí	
Configuració sintàctica i estructura argumental dels verbs psicològics impersonals del llatí.....	416
Jaume Mateu, Carles Royo	

CINQUENA PART. Anàlisi de corpus

El viatge d'Estefania de Requesens al castellà. Escripura femenina i variació lingüística al segle XVI	442
Glòria Claveria Nadal	
Contraste morfosintáctico y léxico-semántico a partir de un corpus bilingüe español-catalán de fraseologismos	460
Joseph García Rodríguez, Marta Prat Sabater	

Metàforas y creencias populares en los atlas lingüísticos. Los nombres del <i>padrastró del dedo</i>	486
Carolina Julià Luna	
De quan <i>NO</i> sembla més una afirmació que no pas una negació.....	513
Coloma Lleal Galceran	
La variació i la lingüística de corpus	529
Joan Torruella	
<i>Tabula gratulatoria</i>	548

PREFACI

SÍLVIA LLACH CARLES

Vicerectora de Territori i Compromís Social de la UdG

Tendim a pensar que la universitat són els edificis, les facultats. Però les aules buides no són res. Ho vam experimentar durant la pandèmia; ens vam adonar que la universitat són les persones, que donen vida i sentit als edificis, a les facultats.

Aquesta vida és l'efervescència de persones que es mouen d'una banda a l'altra, persones joves, professores i professors, membres del personal d'administració i serveis, persones que escolten, persones que expliquen, persones que es fan preguntes, persones que llegeixen, persones que debaten, coneixements que emergeixen, teories que es basteixen, descobriments que fan avançar la ciència, estudis que fan comprendre realitats diverses, correus que s'intercanvien, conferències, classes, laboratoris, debats, seminaris, avaluacions, jornades, convenis, congressos... De vegades, el moviment cessa per aturar-ho tot. Notar la quietud. Reflexionar. Sortir al claustre de la Facultat, resseguir les columnes amb la mirada, tancar els ulls i pensar que la vida a la universitat deu ser un regal.

Aquest llibre també és un regal. És un reconeixement a la trajectòria professional i vital de la Dra. Montserrat Batllori Dillet. És la suma de

treballs que col·legues i amics seus han dut a terme per dedicar-los-hi, perquè se n'ha fet mereixedora. En la seva vida universitària s'apleguen infinitud d'experiències docents, de recerca, de transferència i de gestió. Dedicada i compromesa, la Dra. Batllori ha estat una de les persones de referència a la Universitat de Girona en els estudis de Filologia Hispànica, després estudis de Llengua i Literatura Espanyoles. Ha estat una professora propera i rigorosa, que ha combinat de manera equilibrada totes les tasques i funcions de l'acadèmia. Aquest equilibri implica dedicar-se a la trajectòria personal i al servei als altres al mateix temps, i no és una virtut fàcil d'assolir, perquè és el resultat de viatges diaris entre el particular i el general, entre el que és personal i el que és sistèmic. Aquesta capacitat de la Dra. Batllori fa que el seu llegat i la seva empremta sigui present en tots els espais i en tots els equips amb els quals ha treballat durant la seva dilatada carrera.

De tot aquest perfil, la dimensió de recerca pren protagonisme en aquest espai, en aquests nous capítols que diversos investigadors i investigadores han aplegat en aquest llibre per fer un merescut homenatge a la Dra. Batllori. Experta en Lingüística Diacrònica i Gramàtica Comparada, als nombrosos treballs que ha aportat a la disciplina, se sumen els estudis d'aquesta publicació. La seva aportació, doncs, és contestada amb noves aportacions, com tot diàleg científic que s'alimenta de saber i genera saber, formant una espiral de preguntes i respostes que fan avançar el coneixement.

El mateix llibre és un agraïment a la Dra. Batllori, i en algun espai del llibre hi ha d'haver l'agraïment de la seva universitat. La UdG ha estat l'espai en el qual la Dra. Batllori ha exercit la seva expertesa durant molts anys, i per això ella és com una de les pedres de l'edifici, o com una de les columnes del claustre. Tornem a l'inici, i a les persones com al nucli d'activitat i de vida universitària. La UdG no té sentit ni arrels, ni passat ni projecció si no es traça un fil imaginari entre totes les persones que l'han situat en el moment en el qual es troba ara: una universitat de qualitat, de proximitat, arrelada al seu territori i amb un alt grau de compromís. La Dra. Batllori és un dels valors d'aquesta universitat, perquè la seva activitat docent ha contribuït a formar centenars de llicenciats i graduats, perquè la seva activitat de gestió ha permès vetllar pels estudis i millorar-los i adaptar-los, i perquè la seva activitat de recerca genera un corpus valuós de treballs reconeguts nacionalment i internacional.

La UdG es projecta cap a la universitat que vol ser en el futur amb pas segur perquè mira enrere i sap que està ben assentada, perquè persones com la Dra. Batllori han construït aquestes columnes que són una xarxa ben tramada que no deixa espai per a salts o per a interrogants.

La generositat rep generositat, i el rigor genera rigor. Per això és un plaer i un honor poder escriure aquestes línies a manera d'obertura i també d'agraïment de la UdG a la figura de la Dra. Batllori. Aquest llibre és testimoni d'aquesta expertesa i de la xarxa de persones de la qual forma part.

Gràcies, Montse, per la dedicació vital als teus estudiants, a la disciplina, a la recerca, als teus companys, a la UdG.

Gràcies, Montse, per fer millor la UdG.

SÍLVIA LLACH CARLES
Juny de 2023